

POSTANOWIENIE

30 lipca 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Mariusz Łodko

na posiedzeniu niejawnym 30 lipca 2026 r. w Warszawie

w sprawie z wniosku J.K.

z udziałem M.K.

o wpis,

na skutek skargi kasacyjnej M.K.

od postanowienia Sądu Okręgowego w Łodzi

z 29 grudnia 2023 r., III Ca 1112/23,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

M.K. uzasadnił wniosek o przyjęcie do rozpoznania skargi kasacyjnej, wniesionej od postanowienia Sądu Okręgowego w Łodzi z 29 grudnia 2023 r., wystąpieniem istotnego zagadnienia prawnego (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.) związanego z wykładnią art. 626⁸ § 1 i 2 w zw. z art. 626² § 1 k.p.c. i sprowadzającego się do wyjaśnienia, jakie elementy powinna zawierać treść żądania wniosku o wpis prawa własności w księdze wieczystej. Powołał się również na oczywistą zasadność skargi (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), wynikającą z uwzględnienia wniosku o wpis w księdze wieczystej prawa własności na rzecz wnioskodawczyni, w sytuacji, gdy wniosek ten – w ocenie skarżącego – nie zawierał wszystkich niezbędnych danych osobowych identyfikujących wnioskodawczynię.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. wymaga wykazania przez skarżącego, że w sprawie występuje zagadnienie prawne, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. Powołując się na tę przyczynę kasacyjną skarżący powinien powołać argumenty prawne wykazujące rozbieżność ocen wraz z właściwą argumentacją prawną w celu wykazania, że zagadnienie jest istotne, wywołuje poważne wątpliwości interpretacyjne, nie było dotychczas rozstrzygnięte w judykaturze albo dotychczasowe orzecznictwo wymaga zmiany i jego rozstrzygnięcie ma znaczenie dla merytorycznego rozstrzygnięcia sprawy (zob. m.in. postanowienia SN: z 23 sierpnia 2007 r., I UK 134/07, i z 9 lutego 2011 r., III SK 41/10).

Skarga kasacyjna kryteriów tych nie spełnia. W lakonicznym uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie ma właściwych argumentów, w tym omawiających poglądy orzecznictwa i doktryny, jak również dotyczących możliwych i rozbieżnych interpretacji oraz jurydycznych racji uzasadniających pogląd o wystąpieniu w sprawie istotnego zagadnienia prawnego. Skarżący nie wykazał, aby w zakresie przedstawionego zagadnienia istniały kontrowersje wykraczające poza zwykłe wątpliwości interpretacyjne, które powstają w procesie decyzyjnym. Skarżący nie przedstawił też argumentów wskazujących na to, że rozstrzygnięcie podnoszonych przez niego kwestii ma znaczenie dla rozwoju prawa lub znaczenie precedensowe dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Powołanie się przez skarżącego na tę przyczynę kasacyjną jest w istocie pytaniem o trafność stanowiska Sądu drugiej instancji w związku z rozstrzygnięciem tej konkretnej sprawy oraz polemiką z tym stanowiskiem. Powyższe wyklucza przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w celu ochrony interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni oraz wkładu Sądu Najwyższego w rozwój prawa.

Skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, gdy dla przeciętnego prawnika z samej treści skargi – bez pogłębionej analizy i jurydycznych dociekań – w sposób jednoznaczny wynika, że wskazane w niej podstawy zasługują na

uwzględnienie z uwagi na kwalifikowany charakter naruszenia przepisów prawa. Zasadność skargi kasacyjnej jest oczywista, a więc dostrzegalna *prima vista* dla każdego prawnika, który bez przeprowadzania wnikliwej analizy powinien dojść do wniosku, że zaskarżone orzeczenie jest jaskrawo nieprawidłowe (zob. postanowienie SN z 15 lipca 2015 r., IV CSK 17/15), a popełnione przy ferowaniu zaskarżonego orzeczenia uchybienia w zakresie stosowania prawa miały charakter kwalifikowany i nie podlegały różnym ocenom (zob. postanowienia SN: z 12 grudnia 2000 r., V CKN 1780/00; z 22 marca 2001 r., V CZ 131/00, i z 10 kwietnia 2018 r., I CSK 730/17). Przy czym, o ile dla uwzględnienia skargi kasacyjnej wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla jej przyjęcia do rozpoznania konieczne jest wykazanie kwalifikowanego naruszenia prawa przez sąd drugiej instancji, dostrzegalnego w sposób oczywisty dla każdego prawnika (zob. postanowienie SN z 28 stycznia 2022 r., I CSK 947/22).

Po pierwsze łączenie przesłanki oczywistej zasadności skargi kasacyjnej z występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego jest wykluczone. Sąd Najwyższy wielokrotnie zwracał już uwagę, że jednoczesne uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania występującymi w sprawie wątpliwościami prawnymi (zagadnienie prawne, potrzeba wykładni przepisów) generalnie wyklucza przyjęcie, że skarga jest oczywiście uzasadniona. Nie jest możliwa sytuacja, w której wyrok jest oczywiście wadliwy, a jednocześnie w sprawie występuje tak poważna wątpliwość prawna, że wymaga interwencji i rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy. Co jest sporne nie może być przecież oczywiste (zob. postanowienia SN: z 9 kwietnia 2014 r., V CSK 383/13, i z 25 maja 2023 r., I CSK 700/23). Po drugie skarżący nie wskazał, jaki konkretnie przepis bądź przepisy zostały jego zdaniem naruszone w stopniu kwalifikowanym, przemawiającym za oczywistą zasadnością skargi. Nie jest wystarczające lakoniczne wyjaśnienie, że wniosek nie zawierał wszystkich niezbędnych danych identyfikujących osobę, na której rzecz nastąpić miał wpis. Zatem już tylko przyjęta forma wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wyklucza wniosek, że skarga jest oczywiście uzasadniona.

Po trzecie przyczyna kasacyjna z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. nie zachodzi już wtedy, gdy sąd drugiej instancji dopuści się określonego uchybienia, lecz dopiero

wówczas, gdy uchybienie to – w sposób oczywisty – przekłada się na wynik sprawy. Skarga kasacyjna powinna być przy tym skonstruowana w sposób prowadzący do wniosku, że jej rozpoznanie niechybnie doprowadzi do uchylenia lub zmiany tego orzeczenia. Opisowo ujęte w uzasadnieniu tej przyczyny kasacyjnej argumenty ograniczone do lakonicznego – w istocie jednozdaniowego – stwierdzenia, że wniosek wpis w księdze wieczystej prawa własności na rzecz wnioskodawczyni nie powinien zostać uwzględniony, gdyż nie zawierał wszystkich niezbędnych danych osobowych identyfikujących wnioskodawczynię, nie przekonują, że Sąd drugiej instancji naruszył przepisy prawa w sposób uzasadniający konieczność uchylenia zaskarżonego orzeczenia.

Wniosek o wpis w księdze wieczystej – jako że inicjuje postępowanie wieczystoksięgowe – powinien spełniać wszystkie wymogi formalne wniosku wszczynającego postępowanie nieprocesowe określone w art. 511 § 1 w zw. z art. 187 i art. 126 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. (zob. postanowienie SN z 5 lutego 2016 r., IV CSK 235/15). Wnioskodawca powinien zatem – zgodnie z art. 187 § 1 pkt 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. – dokładnie określić żądanie. Wymóg ten wynika zresztą z treści urzędowego formularza, na którym – zgodnie z art. 626² § 1 k.p.c. – składa się wniosek o wpis w księdze wieczystej. Dokładne określone żądania jest szczególnie istotne ze względu na to, że zasadą wynikającą z art. 626⁸ § 1 k.p.c. jest dokonywanie wpisu tylko na wniosek i w jego granicach (zob. postanowienie SN z 16 lutego 2012 r., IV CSK 265/11). Skarżący pomija jednak, że wnioskodawczyni – określając treść żądania – podała, że domaga się wpisania jej – podając imię i nazwisko – jako „właściciela”. Pozostałe, kompletne dane osobowe wnioskodawczyni – imiona, nazwisko, numer PESEL oraz imiona swoich rodziców – zostały jednak ujęte w inne w innej rubryce tego formularza.

Należy zwrócić uwagę, że Sąd wieczystoksięgowy ograniczony w możliwości wykładni oświadczeń zawartych w dokumentach przez wąski zakres kognicji, nie jest tej możliwości pozbawiony, nie tylko w odniesieniu do oświadczeń woli materialnoprawnych, ale i procesowych, a podjęta przez ten sąd wykładnia może doprowadzić do usunięcia pojawiających się wątpliwości co do tożsamości osoby, której wpis ma dotyczyć (zob. postanowienie SN z 5 lutego 2016 r., IV CSK 235/15, OSNC-ZD 2017, nr 3, poz. 49). Przepisy regulujące postępowanie

wieczystoksięgowe nie wymagają też, aby wnioskodawca – określając treść żądania – posługiwał się określonymi formułami prawnymi. Nie jest zobowiązany posługiwać się formułą ustawową i może wyrazić swoje żądanie także w sposób opisowy (zob. postanowienie SN z 4 marca 2011 r., I CSK 455/10).

Z powyższych względów, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie znajdując również okoliczności, które w ramach przedsądu jest obowiązany brać pod uwagę z urzędu, w szczególności nieważności postępowania (art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.).

[wr]

[SOP]